

Umaabot nga Kaugmaon alang sa Amerika ug Hulyo 18, 2020 - Numero Tulo

Bulahan ang mga Mata nga Nakakita ug ang mga Igdulungog nga Nakadungog

Jeff Pippenger
2023-08-25

Ang mga linya sa mga kalihokan sa repormasyon maoy yawe sa pagsabot sa “pito ka mga dalugdog” sa Pinadayag 10. Ang “pito ka mga dalugdog” nagrepresentar sa kasaysayan sa pagpalig-on sa mensahe sa unang manulonda gikan sa Agosto 11, 1840 hangtod sa Dakong Kapakyasan niadtong Oktubre 22, 1844. Ang kapitulo 10 naghatag ug tulo ka sulodnong mga saksi sulod sa maong kapitulo aron mosuporta niini nga pagsabot.

“Ang kalihokan sa pag-abot ni Cristo niadtong 1840–44 usa ka mahimayaong pagpadayag sa gahom sa Dios; ang mensahe sa unang manulonda gidala ngadto sa matag estasyon sa misyon sa kalibotan, ug sa pipila ka mga nasod dihay labing dako nga relihiyosong pagtagad nga nasaksihan sa bisan unsang yuta sukad sa Repormasyon sa ikanapulog-unom nga siglo; apan kini pagalabwan sa gamhanang kalihokan ilalom sa katapusang pasidaan sa ikatulong manulonda.” *The Great Controversy*, 611.

Ang mensahe sa unang manulonda gidala ngadto sa kalibotan sukad sa 1840 ug sa unahan. Gipadayag ni Uriah Smith ang pagsabot sa mga payunir, nga nahiuyon kang Sister White. Giila ni Smith nga ang unang manulonda miabot niadtong 1798 ug gipakita niya nga mao ang unang manulonda nga mikanaug niadtong 1840. Si Smith ug ang mga payunir wala lamang makamatikod sa kalainan tali sa pag-abot sa usa ka mensahe ug sa paghatag kaniya og gahum. Klaro nga gipahayag ni Smith nga sa dihang ang manulonda sa Pinadayag 10 mibutang sa usa ka tiil sa dagat ug sa usa sa yuta, kini nagpaila sa mensahe nga gidala ngadto sa kalibotan.

“Busa, sa tuig 1798, ang pagdili batok sa pagmantala nga ang adlaw ni Cristo haduol na mihunong; sa tuig 1798, nagsugod ang panahon sa katapusan, ug gikuha ang selyo gikan sa gamayng basahon. Sukad nianang panahona, busa, ang manolonda sa Pinadayag 14 mipadayon sa paggula nga nagamantala nga miabot na ang takna sa paghukom sa Dios; ug sukad usab nianang panahona nga ang manolonda sa kapitulo 10 mitindog sa dagat ug sa yuta, ug nanumpa nga wala nay panahon. Mahitungod sa ilang pagkapareho walay ikapangutana; ug ang tanang mga pangatarungan nga nagapahimutang sa usa, may sama ka nga kusog sa kaso sa usa pa. Dili na kinahanglan nga mosulod kita dinhi sa bisan unsang pangatarungan aron ipakita nga ang karon nga kaliwatan nagsaksi sa katumanan niining duha ka mga tagna. Diha sa pagwali sa pag-anhi, ilabi na gikan sa 1840 hangtod sa 1844, nagsugod ang ilang bug-os ug detalyadong katumanan. Ang posisyon niining manolonda, nga ang usa ka tiil diha sa dagat ug ang usa sa yuta, nagpasabot sa halapad nga kadak-on sa iyang pagmantala pinaagi sa dagat ug pinaagi sa yuta. Kon kini nga mensahe gituyo pa lamang alang sa usa ka nasod, igo na unta alang sa manolonda nga mopahimutang sa iyang kaugalingon sa yuta lamang. Apan aduna

siyay usa ka tiil diha sa dagat, nga gikan niini atong mahimo ang paghinapos nga ang iyang mensahe motabok sa kadagatan, ug moabot ngadto sa nagkalainlaing mga nasod ug mga pagkabahinbahin sa kalibotan; ug kining paghinapos gipalig-on sa kamatuoran nga ang pagmantala sa Pag-anhi, nga gihisgutan sa ibabaw, miadto gayod sa matag estasyon sa pagmimisyon sa kalibotan. Dugang pa bahin niini ilalom sa kapitulo 14.” Uriah Smith, *Thoughts on Daniel and the Revelation*, 521.

Busa, ang bersikulo uno sa kapitulo napulo nagtimaan sa Agosto 11, 1840, kay niadtong panahona ang gitagna nga katapusan sa pagkalabaw sa Ottoman mihunong, subay sa panagna diha sa Pinadayag nueve. Si Sister White nag-ingon:

“Sa tuig 1840 may laing talagsaong katumanan sa tagna nga nakapukaw sa halapad nga interes. Duha ka tuig sa wala pa niini, si Josiah Litch, usa sa mga nangunang ministro nga nagwali sa ikaduhang pag-anhi, mipatik ug usa ka paghubad sa Pinadayag 9, nga nagtagna sa pagkapukan sa Imperyo Otomano. Sumala sa iyang mga kalkulasyon, kining gahuma pagalaglagon... sa ika-11 sa Agosto, 1840, sa dihang ang gahum sa mga Otomano sa Constantinople gilauman nga mabungkag. Ug kini, nagtuo ako, mapamatud-an nga maoy mahitabo.”

“Sa gayod nga panahon nga gitakda, ang Turkeya, pinaagi sa iyang mga embahador, midawat sa panalipod sa nagkahiusang mga gahom sa Uropa, ug sa ingon gibutang ang iyang kaugalingon ilalom sa pagdumala sa Kristohanong mga nasod. Ang maong hitabo tukma gayod nga nagtuman sa tagna. Sa dihang nahibaloan kini, daghang mga tawo ang nakombinsir sa pagkatukma sa mga prinsipyo sa paghubad sa tagna nga gisagop ni Miller ug sa iyang mga kauban, ug usa ka kahibulongang kusog ang naihatag sa kalihokan sa pag-anhi. Ang mga tawo nga may kinaadman ug kahimtang miuban kang Miller, sa pagwali ug sa pagmantala sa iyang mga panglantaw, ug gikan sa 1840 ngadto sa 1844 ang buluhaton mikaylap sa madali.” *The Great Controversy*, 334, 335.

Ang bersikulo uno sa kapitulo 10 mao ang 1840, ug sa bersikulo 10 atong makita si Juan nga mapait kaayong napakyas sa Oktubre 22, 1844. Si Juan nagrepresentar niadtong midala sa mensahe sa gamayng basahon ngadto sa kalibotan, apan miantos lamang sa mapait nga kapakyasan niadtong Oktubre 22, 1844. Ang bersikulo 1 hangtod sa bersikulo 10 nagrepresentar sa kasaysayan gikan sa 1840 hangtod sa 1844. Kana maoy usa ka sulodnong saksi sulod sa kapitulo 10.

Ang laing saksi mao si Juan nga mikaon sa gamayng basahon ug kini matam-is sa iyang baba, nga nagrepresentar sa iyang pagdawat sa mensahe sa Agosto 11, 1840 ug dayon kini nahimong mapait sa iyang tiyan sa Dakong Kapakyasan sa Oktubre 22, 1844.

Ug gikuha ko ang gamayng basahon gikan sa kamot sa manulonda, ug gikaon ko kini; ug sa akong baba matam-is kini sama sa dugos: ug sa diha nga nakaon ko na kini, mipait ang akong tiyan. Pinadayag 10:10.

Ang bersikulo diyes nagrepresentar sa mismong kasaysayan gikan sa 1840 hangtod sa 1844 sulod sa usa ka bersikulo. Mao kana ang ikaduhang internal nga saksi sulod sa kapitulo nga ang “pito ka mga dalugdog” nagrepresentar nianang kasaysayan. Giila na ni Sister White nga ang “pito ka mga dalugdog” nagrepresentar sa usa ka paglatid sa mga hitabo nga nahitabo ilalom sa mga mensahe sa

nahaunang ug ikaduhang manulonda. Ang mensahe sa ikaduhang manulonda natapos sa dakong kapakyasan, busa ang “pito ka mga dalugdog” nagrepresentar sa mao gayud nga kasaysayan. Tulo ka internal nga mga saksi aron mosuporta sa kamatuoran nga ang kasaysayan gikan sa Agosto 11, 1840 hangtod sa Dakong Kapakyasan niadtong Oktubre 22, 1844 mao ang propetikong kasaysayan nga gipasiugda diha sa Pinadayag kapitulo diyes.

Unya sa kataposang bersikulo, subay sa kamatuoran nga may kalabotan sa “pito ka mga dalugdog,” gihatag ang usa ka sugo alang sa pagpahibalo sa mensahe ug nga ang maong kasaysayan kinahanglan gayud sublion.

Ug siya miingon kanako, Kinahanglan nga ikaw magpanagna pag-usab sa atubangan sa daghang mga katawhan, ug mga nasod, ug mga pinulongan, ug mga hari. Pinadayag 10:11.

Ang pito ka dalugdog nag-ila nga ang sinugdanan sa Adventismo, nga nagsugod sa dihang ang mensahe nga giablihan sa “panahon sa katapusan” gihatagan ug gahum, magalarawan sa katapusan sa Adventismo sa dihang ang mensahe nga giablihan niadtong 1989 pagahatagan ug gahum pinaagi sa pagkanaog, dili sa manulunda sa Pinadayag 10, kondili pinaagi sa nanaug nga manulunda sa Pinadayag 18. Ang manulunda sa Pinadayag 18 mikanaog niadtong Septiyembre 11, 2001, ug kita karon nagkaduol sa katapusan sa makasaysayanong pagsubli sa 1840 hangtod sa 1844.

Kining mga obserbasyon bahin sa ikanapulog kapitulo dugay nang anaa sa publikong dominyo. Ang wala gayud mailhi hangtod sa bag-ohay lamang mao nga uban nianang sagradong kasaysayan adunay laing sagradong kasaysayan nga nalakip sa sulod niini. Kining kasaysayana maila lamang niadtong modawat sa prinsipyo sa Alpha ug Omega nga nag-ila sa katapusan sa usa ka butang diha sa sinugdanan sa usa ka butang. Ang nalakip nga kasaysayan sulod sa sagradong kasaysayan nagsugod sa usa ka kapakyasan ug natapos sa Dakong Kapakyasan. Ang kasaysayan sa 1843 ngadto sa 1844 maoy usa ka pinasahi nga linya sa kasaysayan nga anaa sa sulod apan lahi gikan sa kasaysayan sa 1840 ngadto sa 1844. Si Sister White ug si Cristo kapuwa naghisgot niini nga linya sa kasaysayan.

“Ang tanan nga mga mensahe nga gihatag gikan sa 1840–1844 kinahanglan himoong mabinungahong makapadani karon, kay daghan ang mga tawo nga nangawala sa ilang hustong giya. Ang mga mensahe kinahanglan moadto sa tanang mga iglesia.

Si Cristo miingon, “Bulahan ang inyong mga mata, kay sila nakakita; ug ang inyong mga dalunggan, kay sila nakadungog. Kay sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, Nga daghang mga propeta ug mga matarong nga tawo nangandoy sa pagtan-aw niadtong mga butanga nga inyong nakita, ug wala nila kini makita; ug sa pagdungog niadtong mga butanga nga inyong nadungog, ug wala nila kini madunggi” [Matt. 13:16, 17]. Bulahan ang mga mata nga nakakita sa mga butang nga nakita niadtong 1843 ug 1844.

“Ang mensahe gihatag na. Ug kinahanglan nga walay paglangan sa pagsubli sa mensahe, kay ang mga timailhan sa mga panahon nagakatumang na; ang panapos nga buluhaton kinahanglan nga mahuman. Usa ka dakong buluhaton pagabuhaton sulod sa mubo nga panahon. Sa dili madugay usa ka mensahe igahatag pinaagi sa pagtudlo sa Dios nga modaku ngadto sa usa ka makusog nga singgit. Unya si Daniel motindog diha sa iyang bahin, aron sa paghatag sa iyang

pagpamatuod.” Manuscript Releases, volume 21, 437.

Ang “mga propeta ug mga matarong nga tawo nangandoy sa pagtan-aw niadtong mga butanga” nga “nakita sa 1843 ug 1844.” Gihisgotan ni Jesus kining balaang kasaysayan sa duha ka ebanghelyo, apan ang matag paghisgot diha sa lahi nga konteksto.

Ug siya misulti kanila ug daghang mga butang pinaagi sa mga sambingay, nga nagaingon: Ania karon, usa ka magpupugas miadto aron sa pagpugas; Ug sa iyang pagpugas, ang uban nga mga liso nangatagak sa daplin sa dalan, ug miabut ang mga langgam ug gikaon kini: Ang uban nangatagak sa kabatoan, diin walay daghang yuta; ug dihaduha miturok sila, tungod kay walay giladmon ang yuta: Ug sa pagsubang sa adlaw, sila nangasunog; ug tungod kay walay gamot, nangalaya sila. Ug ang uban nangatagak sa taliwala sa mga tunok; ug mitubo ang mga tunok, ug gilumos sila: Apan ang uban nangatagak sa maayong yuta, ug namunga, ang uban usa ka gatus ka pilo, ang uban kan-uman ka pilo, ang uban katloan ka pilo. Ang may mga dalunggan sa pagpatalinghug, papatalinghuga siya. Ug miduol ang mga tinun-an, ug miingon kaniya, Nganong nagsulti ka kanila pinaagi sa mga sambingay? Siya mitubag ug miingon kanila, Kay gihatag kaninyo ang pag-ila sa mga tinago sa gingharian sa langit, apan kanila wala kini ihatag. Kay bisan kinsa nga adunay anaa, kaniya pagahatagan, ug siya makabaton pa ug labaw nga kadagaya: apan bisan kinsa nga walay anaa, pagakuhaon gikan kaniya bisan pa ang anaa kaniya. Busa nagsulti ako kanila pinaagi sa mga sambingay: kay bisan nagatan-aw sila, sila dili makakita; ug bisan nagapatalinghug sila, sila dili makadungog, ni makasabut man. Ug diha kanila natuman ang tagna ni Esaias, nga nagaingon, Sa pagpatalinghug kamo makadungog, ug dili makasabut; ug sa pagtan-aw kamo makakita, ug dili makasabut: Kay ang kasingkasing niining katawhan nahimong matambok, ug ang ilang mga dalunggan mabug-at sa pagpatalinghug, ug ang ilang mga mata ilang gipiyong; tingali unta makakita sila pinaagi sa ilang mga mata, ug makadungog pinaagi sa ilang mga dalunggan, ug makasabut pinaagi sa ilang kasingkasing, ug mangakabig, ug ayohon ko sila. Apan bulahan ang inyong mga mata, kay sila makakita: ug ang inyong mga dalunggan, kay sila makadungog. Kay sa pagkatinuod nagaingon ako kaninyo, Nga daghang mga manalagna ug matarung nga mga tawo nangandoy sa pagtan-aw niadtong mga butanga nga inyong nakita, ug wala makakita niini; ug sa pagpatalinghug niadtong mga butanga nga inyong nadungog, ug wala makadungog niini. Mateo 13:3–17.

Si Jesus diha sa Mateo, samtang naghisgot mahitungod sa epekto sa Pulong sa Dios ug nagtawag sa mga tawo sa “pagpatalinghug,” nagpaila nga ang mga Laodiceanhon nga misalikway sa mensahe nga gitinguha sa mga propeta nga makita, girepresentahan diha sa Isaias kapitulo sa is. Ang Future for America sa makadaghan na nga higayon nagpresentar sa Isaias sa is sulod sa konteksto sa Septyembre 11, 2001, kay pinaagi sa pag-atake sa Islam nianang maong petsa ang gamhanang manulonda sa Pinadayag napulog-walo mikunsad ug gipadan-agan ang yuta sa iyang himaya. Ang tanang mga propeta nagkahiusa sa usag usa, ug sa bersikulo tres sa Isaias sa is atong makita ang tuwirang reperensiya ngadto nianang maong manulonda.

Sa tuig nga namatay si Haring Uzziah nakita ko usab ang Ginoo nga nagalingkod sa usa ka trono, hataas ug binayaw; ug ang tumoy sa iyang bisti mipuno sa templo. Sa ibabaw niini nagtindog ang mga serapin: ang matag usa kanila may unom ka pako; sa duha gitabonan niya

ang iyang nawong, ug sa duha gitabonan niya ang iyang mga tiil, ug sa duha siya naglupad. Ug ang usa misinggit ngadto sa usa, ug miingon, Balaan, balaan, balaan, mao ang Ginoo sa mga panon: ang tibook nga yuta napuno sa iyang himaya. Isaías 6:1–3.

Ang yuta napasidlakan pinaagi sa iyang himaya sa dihang ang manulonda sa Pinadayag 18 mikunsad, ug si Isaías naghatag ug laing mahinungdanong yawi sa dihang iyang gipahibalo kanato nga ang iyang panan-awon sa balaang puloy-anan nahitabo sa tuig nga namatay si Haring Uzzias. Si Haring Uzzias misulay sa pagbuhat sa buluhaton sa usa ka pari sulod sa templo. Kawaloan ka mga pari ug ang labawng pari misukol kaniya aron pugngan siya sa pagbuhat niana hangtod nga gihampak siya sa Ginoo ug sanla sa iyang agtang. Nadawat niya ang timaan sa mananap tungod sa iyang pagsulay sa paghiusa sa iyang awtoridad sa estado uban sa awtoridad sa iglesia. Wala siya mamatay dayon; gikuha siya gikan sa trono ug gipulihan, ug sa milabayng panahon namatay gayud siya sa Septiyembre 11, 2001. Ang iglesiang Adventista anam-anam nga namatay maingon sa iglesiang Judio sa panahon ni Cristo. Apan sa Septiyembre 11, 2001, ang Adventismo, nga daan nang misalikway sa mensahe sa kataposang unom ka bersikulo sa Daniel 11, miabot sa iyang katapusan ingon nga Protestante nga sungay sa Estados Unidos, ug ang mga girepresentahan ni Isaías gitawag dayon sa pagdala sa mensahe nga girepresentahan sa unang tingog sa Pinadayag 18.

Ug si Azaria ang sacerdote misulod sunod kaniya, ug uban kaniya ang kawaloan ka mga sacerdote ni Jehova, nga mga maisugong tawo. Ug ilang gisukol si Haring Uzzias, ug miingon kaniya: Dili alang kanimo, Uzzias, ang pagsunog ug incienso alang kang Jehova, kondili alang sa mga sacerdote, ang mga anak ni Aaron, nga gipahalad sa pagsunog ug incienso: gumula ka gikan sa balaang puloy-anan; kay nakalapas ka; ni kini mahimong alang sa imong kadunggan gikan kang Jehova nga Dios. Unya nasuko si Uzzias, ug may incensario sa iyang kamot aron sa pagsunog ug incienso; ug samtang nasuko siya batok sa mga sacerdote, ang sanla miturok bisan sa iyang agtang sa atubangan sa mga sacerdote sa balay ni Jehova, tupad sa halaran sa incienso. Ug si Azaria ang labawng sacerdote, ug ang tanang mga sacerdote, mitan-aw kaniya, ug ania karon, siya gisangla sa iyang agtang, ug ilang gipapahawa siya gikan didto; oo, siya mismo midali usab sa paggula, tungod kay gihampak siya ni Jehova. Ug si Haring Uzzias nahimong sanlahon hangtod sa adlaw sa iyang kamatayon, ug mipuyo sa usa ka linain nga balay, ingon nga sanlahon; kay giputol siya gikan sa balay ni Jehova; ug si Jotham nga iyang anak maoy nagdumala sa balay sa hari, nga naghukom sa katawohan sa yuta. 2 Cronicas 26:17–21.

Importante nga ilhon nga ang sungay sa Protestantismo gikuha gikan sa iglesia sa Seventh-day Adventist niadtong Setyembre 11, 2001, kay adunay tulo ka pangunang bahin sa pag-abli sa mensahe sa Pinadayag sa katapusang mga adlaw. Ang usa mao ang magkatakdo nga kasaysayan sa sungay sa Republikanismo ug sa sungay sa Protestantismo. Ang laing bahin nga kinahanglan ilhon mao ang kahulogan sa pito ka mga iglesia, ug siyempre ang ikatulo mao ang “pito ka mga dalogdog.” Kining tulo ka mga mapanagnong bahin naglangkob sa mensahe nga ginabuksan, ug gikinahanglan nga ilhon nga maingon nga ang iglesia sa mga Judio gisalikway sa panahon ni Cristo, ang Adventismo gisalikway usab sa “katapusang mga adlaw.”

Si Isaias mitanyag sa pagdala ug usa ka mensahe ngadto sa dili matinumanong pinili nga katawhan sa Dios sa iyang kasaysayan, ug gigamit ni Jesus ang mao rang mga pulong aron hisgutan ang mao rang kahimtang sa Iyang kasaysayan. Ang pinili nga katawhan sa tugon ginabiyaan, ug sila nagdumili sa “pagpatalinghug” aron mamaayo.

Ug siya miingon, Lakaw, ug ingna kining katawhan, Sa pagkatinuod makadungog kamo, apan dili makasabut; ug sa pagkatinuod makakita kamo, apan dili makaila. Patamboka ang kasingkasing niining katawhan, ug pabatia ang ilang mga dalunggan, ug pumikit sa ilang mga mata; kay tingali unya makakita sila pinaagi sa ilang mga mata, ug makadungog pinaagi sa ilang mga dalunggan, ug makasabut pinaagi sa ilang kasingkasing, ug makabig, ug mamaayo. Isaias 6:9, 10.

Ang buluhaton nga gisugdan ni Isaias mao ang buluhaton nga gisugdan ni Juan ug ni Ezequiel sa dihang ilang gikaon ang diyutayng basahon. Ilang gidala ang usa ka mensahe sa pagbadlong ngadto sa usa ka katawhang pinili sa tugon nga anaa na sa proseso sa pagsalikway pinaagi sa pagluwa gikan sa baba sa Ginoo. Ang ikaduhang higayon nga si Jesus naghisgot sa kasaysayan nga gitinguha sa mga propeta ug sa mga matarung nga tawo nga makita, natala ni Lucas.

Ug ikaw, Capernaum, nga ginabayaw ngadto sa langit, igatambog ngadto sa impiyerno. Ang nagapatalinghug kaninyo nagapatalinghug kanako; ug ang nagatamay kaninyo nagatamay kanako; ug ang nagatamay kanako nagatamay kaniya nga nagsugo kanako. Ug ang kapitoan namalik uban ang kalipay, nga nagaingon, Ginoo, bisan ang mga yawa nagapasakop kanamo pinaagi sa imong ngalan. Ug siya miingon kanila, Nakita ko si Satanas nga nahulog gikan sa langit sama sa kilat. Tan-awa, gihatagan ko kamo ug kagahum sa pagtunob sa mga halas ug mga tanga, ug ibabaw sa tanang gahum sa kaaway: ug walay bisan unsa nga makadaot gayud kaninyo. Apan ayaw kamo pagkalipay tungod niini, nga ang mga espiritu nagapasakop kaninyo; kondili hinoon pagkalipay kamo, tungod kay ang inyong mga ngalan nahisulat sa langit. Niadtong taknaa si Jesus nalipay diha sa espiritu, ug miingon, Nagapasalamat ako kanimong, O Amahan, Ginoo sa langit ug sa yuta, nga gitagoan mo kining mga butanga gikan sa mga manggialamon ug masinabuton, ug gipadayag mo kini ngadto sa mga gagmayng bata: oo, Amahan; kay mao man kini ang nahimong maayo sa imong pagtan-aw. Ang tanang mga butang gitugyan kanako sa akong Amahan: ug walay tawo nga nakaila kon kinsa ang Anak, gawas sa Amahan; ug kon kinsa ang Amahan, gawas sa Anak, ug kaniya nga buot sa Anak nga kapadaygan niya. Ug milingi siya ngadto sa iyang mga tinun-an, ug miingon sa tago, Bulahan ang mga mata nga nakakita sa mga butang nga inyong nakita: Kay sultihan ko kamo, nga daghang mga manalagna ug mga hari ang nangandoy sa pagtan-aw niadtong mga butanga nga inyong nakita, ug wala makakita niini; ug sa pagpatalinghug niadtong mga butanga nga inyong nadungog, ug wala makadungog niini. Lucas 10:15–24.

Usab pag-usab, ang konteksto sa usa ka panalangin nga nalangkit niadtong may pribilehiyo sa pagtan-aw sa gihandom sa mga matarung nga makita may kalabotan sa usa ka katawhang pinili sa tugon nga ginapasagdan ug dili buot “maminaw.” Si Sister White naghisgot sa paghukom ni Cristo batok sa Capernaum, nga usa ka simbolo sa pagsalikway sa dakong kahayag, ug iyang gipasiugda ang Adventismo pinaagi sa pagbutang sa pagbadlong batok sa Adventismo sulod sa [brackets.]

“Taliwala sa mga nagaangkon nga mga anak sa Dios, pagamay ra kaayo ang pasensya nga napadayag, kapila na ba ang mapait nga mga pulong nga napamulong, ug unsa kadaghan ang pagsaway nga gipagula batok niadtong dili sakop sa atong tinooan. Daghan ang mitan-aw niadtong mga sakop sa ubang mga iglesia ingon nga dagkung mga makasasala, sa dihang ang Ginoo wala magtan-aw kanila sa ingon niana. Kadtong nagtan-aw sa mga sakop sa ubang mga iglesia sa ingon niana, kinahanglan nga magpaubos sa ilang kaugalingon ilalom sa gamhanang kamot sa Dios. Kadtong ilang gihukman tingali gamay ra ang kahayag nga nadawat, diyutay ra ang mga kahigayonan ug mga katungod nga ilang naangkon. Kon sila nakadawat pa sa kahayag nga nadawat sa daghan sa mga sakop sa atong mga iglesia, tingali unta mas dako pa ang ilang pag-uswag, ug mas maayo pa unta ang ilang pagrepresentar sa ilang tinooan ngadto sa kalibutan. Mahitungod niadtong mga nagapasigarbo sa ilang kahayag, apan napakyas sa paglakat diha niana, si Cristo nagaingon, ‘Apan nagaingon ako kaninyo, Mas maagwanta pa alang sa Tiro ug Sidon sa adlaw sa paghukom kay kaninyo. Ug ikaw, Capernaum [Seventh-day Adventists, nga nakabaton ug dakung kahayag], nga gibayaw ngadto sa langit [sa bahin sa mga katungod], igatugyanan ngadto sa impierno: kay kon ang mga gamhanang buhat, nga nahimo diha kanimo, nahimo pa unta sa Sodoma, kini magapabilin pa unta hangtod niining adlaw. Apan nagaingon ako kaninyo, Nga mas maagwanta pa alang sa yuta sa Sodoma sa adlaw sa paghukom kay kanimo.’ Niadtong panahona si Jesus mitubag ug miingon, ‘Nagapasalamat ako kanimo, Oh Amahan, Ginoo sa langit ug sa yuta, tungod kay gitago mo kining mga butanga gikan sa mga manggialamon ug mga mabinantayon [sa ilang kaugalingong pagtan-aw], ug gipadayag kini ngadto sa mga masuso.’”

“Ug karon, tungod kay gibuhay ninyo kining tanang mga binuhatan, nagaingon ang Ginoo, ug misulti Ako kaninyo, sa pagbangon sa sayo ug sa pagsulti, apan kamo wala mamati; ug gitawag Ko kamo, apan kamo wala motubag; busa buhaton Ko niining balaya, nga ginatawag sa Akong ngalan, diin kamo misalig, ug niadtong dapita nga gihatag Ko kaninyo ug sa inyong mga amahan, sumala sa Akong gibuhay sa Shilo. Ug isalikway Ko kamo gikan sa Akong atubangan, maingon nga gisalikway Ko ang tanan ninyong mga igsoon, bisan ang tibuok kaliwat ni Ephraim.” Review and Herald, Agosto 1, 1893.

Ang “gamhanang mga buhat” nga nahimo sulod sa Adventismo mao ang mga buhat nga gipangandoy sa matarong nga mga tawo ug sa mga propeta nga makita ug madungog. Kining mga gamhanang mga buhat girepresentahan diha sa kasaysayan sa 1843 ug 1844 sa dihang gimantala ang mensahe sa Tunga-tungang Panawag sa Kagabhion. Gisalikway sa Adventismo ang ilang kasaysayan, ug ilabina ang kasaysayan sa 1843 ug 1844. Usa ka kasaysayan nga nagsugod ug natapos sa usa ka kapakyasan, ug usab usa ka kasaysayan nga gituyo sa paggiya kanila ngadto sa yuta nga gihimong bag-o.

“Aduna silag mahayag nga suga nga gipahimutang sa ilang luyo sa sinugdanan sa dalan, nga giingnan ako sa usa ka manulonda mao ang ‘singgit sa tungang gabii.’ Kini nga suga misidlak sa tibuok nga daplin sa dalan, ug naghatag kahayag sa ilang mga tiil, aron sila dili mapandol.

“Kon magpabilin silang nakatutok ang ilang mga mata kang Jesus, nga atua diha sa ilang atubangan, nga nagamando kanila paingon sa siyudad, sila luwas. Apan wala madugay ang uban gikapuyan, ug miingon nga ang siyudad atua pa sa halayong gilay-on, ug naglaum sila

nga nakasulod na unta sila niini kaniadto pa. Unya si Jesus magdasig kanila pinaagi sa pagpataas sa Iyang mahimayaong toong bukton, ug gikan sa Iyang bukton migula ang usa ka kahayag nga mikaway ibabaw sa pundok sa mga adventista, ug sila misinggit, 'Alleluia!' Ang uban, sa walay pagpanumbalinga, milimod sa kahayag nga diha sa ilang luyo, ug miingon nga dili ang Dios ang nagmando kanila sa pag-abot ngadto niana kalayo. Ang kahayag nga diha sa ilang luyo napalong, nga nagbilin sa ilang mga tiil diha sa hingpit nga kangitngit, ug sila nanghipos, ug nawad-an sa pagtan-aw sa timaan ug kang Jesus, ug nangatagak gikan sa dalan ngadto sa mangitngit ug dautan nga kalibotan sa ubos." Early Writings, 15.

Ang giabrihan karon sa Leon sa banay ni Juda mao ang kasaysayan sa 1843 ug 1844. Ang "pito ka dalugdog" nagrepresentar sa 1840 ngadto sa 1844, apan kana nga yugto naglangkob sa usa ka labi ka pinasahi nga kasaysayan nga gihulagway na pinaagi sa tipo sukad pa sa sinugdanan sa kasaysayan sa tugon. Ang matag usa sa mga kalihokang repormatibo nagkaparalelo sa usag usa, nga nagbaton sa mao rang mga timailhan. Kon sila magkalahi gikan sa usag usa, si Satanas maghimo unta ug lahi nga laraw sa pag-atake alang sa matag kalihokang repormatibo, apan wala gayud niya kana buhata.

"Apan si Satanas wala magpabiling walay buhat. Karon iyang gisulayan ang maong butang nga iyang gisulayan sa matag ubang kalihokang repormatibo—ang paglimbong ug paglaglag sa mga tawo pinaagi sa pagpasa kanila ug usa ka peke ilis sa tinuod nga buluhaton. Maingon nga dihay mini nga mga Cristo sa unang siglo sa Cristohanong iglesia, mao usab nga mitungha ang mini nga mga propeta sa ikanapulog-unom nga siglo." The Great Controversy, 186.

Ang mahinungdanong punto niini nga pahayag, sumala sa kinatibuk-ang mensahe nga among ginapaambit, mao nga sa dihang ang Adventismo mihunong sa pagbaton sa kupo sa Protestantismo ug kini hingpit nga gikuha gikan kanila niadtong Septiyembre 11, 2001, nagapadayon gihapon sila sa pag-insistir nga sila mao ang salin nga kalihukan nga nagamantala sa makusog nga singgit sa ikatulong manulonda. Apan sila mao ang peke. Kon dili mo maila kung hain nga kalihukan karon ang nagadala sa sungay sa Protestantismo, halos dili gayod mahimo ang pagsabot sa kaagapay nga pagtandi tali sa duha ka sungay sa Tinipong Bansa.

Ang kasaysayan sa 1843 ug 1844 gilarawan sa matag kalihukang repormador, ug karon atong gamiton ang sinugdanan sa karaang Israel ingon nga piniling katawhan sa Dios ug ang katapusan sa Israel ingon nga piniling katawhan sa Dios aron ipakita ang mao usab niini alang sa modernong Israel, nga ang pagtagad nakaumol sa 1843 ug 1844 ingon nga girepresentahan sa matag usa sa mga linya sa mga kalihukang repormador.

Nagtagna si Moises nga ang Ginoo magapatindog ug usa ka propeta nga sama kaniya, ug kadtong propeta mao si Jesus. Si Lucas, diha sa Mga Buhat, nagpamatuod nga gituman ni Jesus ang tagna ni Moises.

Si Jehova nga imong Dios magapabangon alang kanimo ug usa ka Propeta gikan sa taliwala nimo, gikan sa imong mga igsoon, sama kanako; kaniya kamo mamati. Deuteronomio 18:15.

Si Jesus mao ang propeta nga atong paminawon.

Kay si Moises sa pagkatinuod miingon ngadto sa mga amahan: Ang Ginoo nga inyong Dios magapatindog alang kaninyo ug usa ka propeta gikan sa inyong mga igsoon, sama kanako; kaniya kamo mamati sa tanang butang nga iyang igaingon kaninyo. Ug mahitabo nga ang matag kalag nga dili mamati nianang maong propeta pagalaglagon gikan sa taliwala sa katawhan. Oo, ug ang tanang mga propeta sukad kang Samuel ug kadtong mga misunod kaniya, ang tanan nga nanagsulti, nanagtagna usab mahitungod niining mga adlaw. Kamo mao ang mga anak sa mga propeta, ug sa pakigsaad nga gihimo sa Dios uban sa atong mga amahan, sa pag-ingon kang Abraham: Ug diha sa imong kaliwatan mapanalanginan ang tanang kaliwatan sa yuta. Ngadto una kaninyo ang Dios, sa nakapabangon na sa iyang Anak nga si Jesus, nagpadala kaniya aron sa pagpanalangin kaninyo, pinaagi sa pagpatalikod sa matag usa kaninyo gikan sa iyang mga kasal-anan. Buhat 3:22–26.

Ang linya sa reporma ni Cristo nagsugod sa panahon sa katapusan, maingon nga mao man usab kini sa tanang mga linya sa reporma. Ang “panahon sa katapusan” sa mga adlaw ni Cristo mao ang Iyang pagkatawo. Gipaila sa Kasulatan nga sa Iyang pagkatawo dihay pagdugang sa kahibalo, subay sa kahulugan sa “panahon sa katapusan” diha sa basahon ni Daniel. Bisan pa kon ang mga magbalantay sa karnero, ang mga manggialamong tawo gikan sa sidlakan, ang nasuk-an nga si Herodes, o si Ana ug si Simeon sa templo, dihay pagdugang sa kahibalo sa dihang Siya natawo. Niadtong higayona, gilabyan ang pagpangulo sa iglesia sa mga Judio. Ang panagbulag mahinayong nagpadayon, apan nagsugod kini pinaagi sa ilang pagsalikway sa mensahe nga gibuksan sa panahon sa katapusan.

“Ang mga tawo wala makahibalo niini, apan ang maong balita nagapuno sa langit sa pagmaya. Uban sa labi pang halalum ug labi pang malomo nga interes, ang mga balaang binuhat gikan sa kalibotan sa kahayag gidani ngadto sa yuta. Ang tibook kalibotan mas mahayag tungod sa Iyang presensya. Sa ibabaw sa mga bungtod sa Bethlehem natigom ang dili maihap nga panon sa mga manolunda. Naghulat sila sa timailhan aron ipahibalo sa kalibotan ang malipayong balita. Kon ang mga pangulo sa Israel matinumanon pa sa ilang sinalig, mahimo unta silang makaambit sa kalipay sa pagpahibalo sa pagkatawo ni Jesus. Apan karon gilabyan sila.” *The Desire of Ages*, 47.

Ang pagpangulo sa Adventismo gipasagdan niadtong 1989 sa dihang natuman ang Daniel onse bersikulo kwarenta. Ang “panahon sa katapusan” sa kasaysayan ni Moises, nga maoy tipo ni Jesus, mao ang iyang pagkatawo, diin ang iyang pamilya ug pagkahuman ang anak nga babaye ni Faraon nakadawat ug dugang nga kahibalo mahitungod sa batang si Moises. Ang iyang ngalan, siyempre, nagkahulogan ug “giluwas gikan sa tubig” ug ang Jesus nagkahulogan ug “si Jehova nagaluwas.”

Human sa “panahon sa katapusan” ang tanang mga linya sa reporma nagapakita ug usa ka punto diin ang kahibalo nga gidugangan nianang maong kasaysayan gipormalisar ngadto sa usa ka mensahe nga mahimong ipakita ingon nga usa ka saksi ngadto sa kaliwatan nga pagapanagutin tungod sa kahayag nga gibuksan sa panahon sa katapusan.

Si Juan Bautista mao ang naghimo nga pormal sa mensahe ni Cristo, ug ang mensahe ni Moises nahimong pormal sa iyang ika-kwarentang tuig, sa dihang misulay siya sa pagluwas sa Israel gikan sa Egipto pinaagi sa iyang kaugalingong kusog. Ang mensahe sa pagluwas gikan sa Egipto anaa na

karon sa publikong talaan.

Kap-atan ka tuig sa ulahi, ang mensahe ni Moises gihatagan ug gahum didto sa nagdilaab nga sapinit ug giubanan sa duha ka ilhanan sa pagka-Dios sa Dios, ingon nga gilarawan sa sungkod nga nahimong bitin ug sa sanlahon nga kamot nga gikuha ni Moises gikan sa iyang dughan. Ang mensahe ni Jesus gihatagan ug gahum sa Iyang bautismo, nga giubanan sa duha ka ilhanan sa pagka-Dios: ang tingog sa Amahan ug ang Espiritu Santo. Ang sunod nga waymark sa duha ka kasaysayan nagrepresentar sa unang kapakyasan sa gipaabot, sa panahon sa paglangan, sa pag-abot sa ikaduhang manulonda o 1843.

Ang kapakyasan diha sa kaliwatan ni Moises gihulagway pinaagi sa iyang asawa sa dihang mikunsad ang manulonda aron patyon si Moises tungod sa wala niya pagpatuli sa iyang anak nga lalaki. Tungod sa kahadlok, si Zipora maoy mipahigayon sa tulomanon sa ilang anak mismo. Nahikalimot si Moises sa pagpatuli sa iyang anak! Ang mao gayud nga timaan sa pakigsaad nga gihatag kang Abraham nahikalimtan ni Moises. Si Abraham nga amahan maoy nagpahimutang sa panagna bahin sa pagkabinihag sa mga Hebreohanon ug sa ilang kaluwasan sulod sa Egipto ug gikan sa Egipto, ug ang iyang propesiya pagatumanon sa tin-aw ug piho pinaagi kang Moises, apan si Moises nakalimot sa pagpatuli sa iyang anak. Niadtong higayona, gipapauli ni Moises si Zipora aron mopuyo uban sa iyang amahan hangtod human sa kaluwasan. Nagpabilin siya sa Midian hangtod nga gidala ni Moises ang mga anak sa Israel tabok sa katubigan sa Dagat nga Mapula, nga ang apostol nga si Pablo nagpasabot kanato nga nagatipo sa bautismo, ang mao gayud nga tulomanon nga mipuli sa pagtuli. Ayaw palabya kana nga punto. Ang pag-abot sa ilhanan sa dalan nga nagrepresentar sa ikaduhang manulonda diha sa kasaysayan ni Moises, ang ilhanan sa dalan nga nagpatungha sa unang kapakyasan niadtong maong kasaysayan, maoy usa ka pagsalikway sa nag-unang lagda sa pakigsaad ni Abraham uban sa Dios.

Ang unang kapakyasan sa linya ni Cristo mao ang kamatayon ni Lazaro, nga si Marta ug si Maria may kasigurohan nga dili unta mahitabo kon si Jesus wala maglangan hangtod nga si Lazaro patay na sulod sa upat ka adlaw. Ang kapakyasan tungod sa pagtugot ni Jesus nga mamatay ug mangadunot sa lubnganan ang iyang suod nga higala nga si Lazaro dako kaayo, dili lamang alang sa duha ka managsoon nga babaye, kondili alang usab sa mga tinun-an. Apan ang pagkabanhaw ni Lazaro nahimong timri sa tibuok ministryo ni Cristo.

“Sa paglangan sa pag-anhi ngadto kang Lazaro, si Cristo may katuyoan sa kalooy alang niadtong wala modawat Kaniya. Naglangan Siya aron, pinaagi sa pagbanhaw kang Lazaro gikan sa mga patay, mahatag Niya sa Iyang masinupakon, dili matinuohon nga katawhan ang laing pamatuod nga Siya gayud ‘ang pagkabanhaw, ug ang kinabuhi.’ Dili Siya buot motugyan sa tanang paglaum alang sa katawhan, ang kabus, naglatagaw nga mga karnero sa balay sa Israel. Ang Iyang kasingkasing nagkabuak tungod sa ilang pagkadili-mabinulsulon. Sa Iyang kalooy gituyo Niya ang paghatag kanila ug usa pa ka pamatuod nga Siya mao ang Manununod pag-usab, ang Usa nga Siya lamang ang makahimo sa pagpadayag sa kinabuhi ug sa pagkadili-madunoton. Kini unta mahimong usa ka pamatuod nga dili mahimong sayop nga hubaron sa mga saserdote. Mao kini ang hinungdan sa Iyang paglangan sa pag-adto sa Betania. Kining labing halangdong milagro, ang pagbanhaw kang Lazaro, maoy magbutang sa patik sa

Dios ibabaw sa Iyang buluhaton ug sa Iyang pag-angkon sa pagka-Dios.” The Desire of Ages, 529.

Ang pagtimri sa usa ka gatos ug kap-atan ug upat ka libo sa Dios gihulagway diha sa kasaysayan sa 1843 ug 1844, kay gipahibalo kita nga si Lazaro mao ang nangulo kang Cristo ngadto sa Jerusalem sa malampusong pagsulod. Ang kasaysayan sa maong malampusong pagsulod mao ang kasaysayan nga gigamit ni Sister White sa paghulagway sa Midnight Cry sa 1843 ug 1844. Kini usa ka sayop nga pagsabot mahitungod kang Cristo nga adunay gahum sa pagbanhaw sa mga patay pinaagi sa mamugnaong gahum sa Dios. Si Maria ug si Elizabeth mitug-an nga sila nasayod nga si Jesus adunay gahum sa pagbanhaw kang Lazaro sa katapusang trumpeta, apan dili nila makita nga Siya gayud adunay gahum sa pagbanhaw kaniadto ug didto dayon. Sila anaa sa pagdumili sa mao gayud nga kamatuoran nga Iyang gianhi aron ipakita sa Iyang bautismo ug kamatayon, ang sinugdanan ug katapusan sa Iyang personal nga tulo ug tunga ka tuig nga ministryo. Dili sila makakita hangtod nga ang bato gikuha gikan sa lubnganan, maingon nga ang Iyang kamot sa ulahi pagakuhaon gikan sa usa ka sayop sa pipila sa mga numero diha sa 1843 chart.

Si Moises, human sa iyang pagpalakaw kang Zipora gikan sa nagasingabot nga pakigbisog kang Paraon, gisugat sa iyang magulang nga igsoon nga si Aaron, ug ang duruha ka mensahero mipadayon ngadto sa Egipto nga nagrepresentar sa mensahe sa ikaduhang manulonda. Sa wala pa iPadala ang bisan unsang mga hampak ibabaw sa Egipto, gipasidan-an ni Moises si Paraon nga kon dili niya tugotan ang Israel, ang panganay sa Dios, sa paggula ug pagsimba, nan pamatyon sa Dios ang mga panganay sa Egipto.

Ug ang Ginoo miingon kang Moises, Sa diha nga ikaw moadto aron mobalik sa Egipto, tan-awa nga buhaton mo sa atubangan ni Paraon ang tanan niadtong mga katingalahang buhat nga gibutang ko sa imong kamot; apan pagagahion ko ang iyang kasingkasing, aron dili niya palakton ang katawohan. Ug magaingon ka kang Paraon, Mao kini ang giingon sa Ginoo: Ang Israel akong anak, bisan ang akong panganay. Ug nagaingon ako kanimo: Palakta ang akong anak, aron siya makaalagad kanako; ug kon dumili ka sa pagpalakaw kaniya, ania karon, patyon ko ang imong anak, bisan ang imong panganay. Exodo 4:21–23.

Ang Singgit sa Tungang Gabii usa ka tagna nga sa umaabot pagatumanon.

“Sa pagluwas sa Israel gikan sa Egipto, ang paghalad sa mga panganay gisugo na usab. Samtang ang mga anak sa Israel didto sa pagkaulipon ubos sa mga Egiptohanon, ang Ginoo nagmando kang Moises sa pag-adto kang Faraon, hari sa Egipto, ug sa pag-ingon, ‘Mao kini ang giingon sa Ginoo, Ang Israel Mao ang Akong anak, bisan ang Akong panganay: ug nagaingon Ako kanimo, Pasagdi nga makalakaw ang Akong anak, aron siya makaalagad Kanako: ug kon dumili ikaw sa pagpasagad kaniya, tan-awa, pamatyon Ko ang imong anak, bisan ang imong panganay.’ Exodo 4:22, 23.

“Gipahayag ni Moises ang iyang mensahe; apan ang tubag sa mapahitas-ong hari mao kini: ‘Kinsa ba si Jehova, nga ako man motuman sa Iyang tingog aron palakton ko ang Israel? Wala ako makaila kang Jehova, ug dili ko usab palakton ang Israel.’ Exodo 5:2. Ang Ginoo naglihok alang sa Iyang katawhan pinaagi sa mga ilhanan ug mga katingalahan, nga nagpadala ug makalilisang nga mga paghukom batok kang Faraon. Sa katapusan ang manlalaglag nga

manulonda gisugo sa pagpatay sa mga panganay sa tawo ug sa mananap taliwala sa mga Egiptohanon. Aron ang mga Israelinhon maluwat, sila gimandoan sa pagpahid sa dugo sa usa ka giihaw nga nating karnero sa ilang mga haligi sa pultahan. Ang matag balay kinahanglan timan-an, aron sa dihang moabot ang manulonda sa iyang buluhaton sa kamatayon, molabay siya sa mga panimalay sa mga Israelinhon.” *The Desire of Ages*, 51.

Ang mensahe sa Tunga-tungang Panaghoy ngadto kang Paraon mao ang pagpaila sa kamatayon sa kamagulangan ingon nga tubag sa pagsukol ni Paraon. Sa dihang ang mensahe natala na sa rekord, ang mga hampak, nga nagrepresentar sa gahum sa Tunga-tungang Panaghoy sa ting-init sa 1844, gidala ibabaw sa Egipto. Ang mensahe sa Tunga-tungang Panaghoy mikatag sa tibuok yuta sama sa usa ka balod-dagkong pagdagsang sa ting-init sa 1844. Ang mga hampak mikatag sa tibuok Egipto, ug sa dihang miabot ang gisaad nga kamatayon sa kamagulangan, usa ka singgit nadungog sa tunga sa kagabhion sa tibuok Egipto.

Ug si Moises miingon, Mao kini ang giingon sa Ginoo: Sa may tungang gabii moadto Ako sa taliwala sa Egipto; ug mamatay ang tanang kamagulangan sa yuta sa Egipto, sukad sa kamagulangan ni Faraon nga nagalingkod sa iyang trono, hangtod sa kamagulangan sa ulipong babaye nga anaa sa luyo sa galingan; ug ang tanang kamagulangan sa mga mananap. Ug may usa ka dakung pagtu-aw sa tibuok yuta sa Egipto, nga wala gayud pa sukad mahitabo ang sama niini, ni mahitabo pa gayud ang sama niini pag-usab. *Exodo* 11:4–6.

Ang mahimayaong pagsulod ni Cristo ngadto sa Jerusalem mitultol ngadto sa krus sa Kalbaryo, ug ang mga disipulo ni Cristo ug ang iyang ubang mga sumusunod nakasinati og dakong Kapakyasan.

“Ang among kapakyasan dili ingon ka daku sa kapakyasan sa mga tinun-an. Sa dihang ang Anak sa tawo misulod nga madaogonon ngadto sa Jerusalem, gipaabut nila nga pagakoronahan Siya nga hari. Ang katawhan nanagtigum gikan sa tanang kasikbitang dapit, ug misinggit: ‘Hosanna sa Anak ni David.’ Ug sa dihang ang mga pari ug ang mga anciano nangamuyo kang Jesus nga pahilumon ang panon, mipahayag Siya nga kon sila maghilom, bisan ang mga bato mosinggit, kay ang tagna kinahanglan matuman. Apan sulod lamang sa pipila ka mga adlaw, kining mao rang mga tinun-an nakakita sa ilang hinigugmang Agalon, nga ilang gitooan nga magahari sa trono ni David, nga gibayaw ibabaw sa mapintas nga krus, sa ibabaw sa mga Pariseo nga nagbiaybiay ug nagtamay. Ang ilang hataas nga mga paglaum napakyas, ug ang kangitngit sa kamatayon mitabon sa ilang palibot.” *Testimonies*, volume 1, 57, 58.

Ang dakong kapakyasan sa mga disipulo ug sa mga Millerita gilarawan usab pinaagi sa kahimtang sa mga Hebreohanon nga natanggong taliwala sa kasundalohan ni Paraon ug sa Dagat nga Mapula.

“Sa ibabaw nato nagasidlak ang natipong kahayag sa nangaging mga kapanahonan. Ang talaan sa pagkalimot sa Israel gipreserbar alang sa atong paglamdag. Niini nga kapanahonan gibutang sa Dios ang Iyang kamot aron tigumon ngadto sa Iyang kaugalingon ang usa ka katawhan gikan sa matag nasod, kaliwatan, ug pinulongan. Diha sa kalihokan sa pag-anhi Siya nagbuhat alang sa Iyang panulondon, maingon usab sa Iyang gibuhay alang sa mga Israelita sa paggiya kanila paggawas sa Egipto. Sa dakong kapakyasan sa 1844 ang pagtoo sa Iyang katawhan gisulayan, maingon sa pagtoo sa mga Hebreohanon didto sa Dagat nga Mapula.” *Testimonies*, tomo 8, 115, 116.

Importante nga makita nga sa pagsulod ni Cristo sa Jerusalem ang inspirasyon sa maong takna mipahinabo ug pagbuto sa pagdayeg, nga gipaningkamotan sa mga Pariseo sa pagpahilom. Ang sentro sa maong koro sa pagdayeg mao ang paghisgot kang Jesus ingon nga Anak ni David, ang maong simbolo nga gigamit mismo ni Cristo aron timaan ang katapusan sa iyang berbal nga pakig-uban sa mga Judiong mahilig makiglalis. Ang labing nakapasuko sa mga Judio mao ang pag-ila nga, sa pagtawag kang Jesus nga Anak ni David, sila pinaagi sa implikasyon nagtumong sa madaugong pagsulod ni Haring David sa Jerusalem.

Sa kasaysayan sa buhat ni David sa pagdala sa arka ngadto sa Jerusalem, ang paghatag-og-gahum sa mensahe gisimbolohan pinaagi sa paghatag-og-gahum kang David.

Ug si David mipadayon sa pag-uswag, ug nahimong bantugan; ug si Jehova nga Dios sa mga panon nag-uban kaniya. 2 Samuel 5:10.

Human niini si David sa pagdala sa arka ngadto sa Jerusalem. Sa pagdala sa arka ngadto sa siyudad ni David, adunay pagkapakyas sa paglaum, sama sa matag linya sa reporma. Si Uzzah, kansang ngalan nagpasabot ug kusog, nga nasayod pag-ayo nga wala siya tugoti sa paghikap sa arka, gihimo gihapon niya kini. Ang maong isyu nga maoy nakapadala sa arka ngadto sa pagkabihag sa sinugdan pa, mao ang pagkamasupilon ngadto sa gipadayag nga kabubut-on sa Ginoo, ug ang mapangahason nga pagsalig maylabot sa gahum nga nalangkit sa arka sa Dios. Apan si Uzzah, usa ka kusgan nga tawo ni David, misupak, maingon nga misupak si Moises sa sugo sa pagtuli. Gipukan si Uzzah ug namatay, ug ang arka nagpabilin sa gawas sa Jerusalem hangtod nga nasabtan ni David nga kadtong mga nagbantay sa dapit diin nagpabilin ang arka human sa kamatayon ni Uzzah ginapanalanginan. Unya milakat pag-usab si David aron dad-on ang arka ngadto sa Jerusalem. Sa dihang misayaw si David paingon sa Jerusalem, nakita sa iyang asawa ang iyang pagkahubo ug daku kaayo ang iyang pagkapakyas sa paglaum.

Tulo ka linya sa mga kalihokang reformatibo nga tanan naghisgot sa 1843 ug 1844, ang yugto sa panahon nga gitinguha sa matarong nga mga tawo ug sa mga manalagna nga makita ug madungog. Ang mga kinaiya sa pag-abot sa ikaduhang manulonda, nga sa ingon nagtimaan sa usa ka panahon sa paglangan ug kapakyasan, sayon ra makita. Ang mas lawom nga mga kamatuoran nagpaila nga ang kapakyasan dili lamang usa ka kasaypanan sa pagsabot ni Moises, o ni Uzza, o nila Marta ug Maria, kondili usa ka kapakyasan nga nalambigit sa pagsalikway sa usa ka patukoranan nga prinsipyo nga nalambigit sa mismong kasaysayan diin natuman ang maong kapakyasan. Alang kang Moises kini mao ang timaan sa sirkunsisyon; alang kang Uzza, kini mao ang pagpangahas maylabot sa mga sugo sa Dios bahin sa arka; alang nila Marta ug Maria, kini mao ang kakulang sa pagtuo sa mamugnaong gahum ni Cristo sa pagbanhaw.

Kang Moises, ang pinakasentro gayud nga tema sa iyang ministeryo mao ang pagpalig-on sa usa ka pakigsaad nga relasyon uban sa usa ka pinili nga katawhan, ug nahikalimot si Moises sa timaan nianang pakigsaad. Kang Uzzah, kini mao ang mismong prinsipyo sa pagkabalaan sa balaod sa Dios, nga nahipahayag diha sa arka. Kang Marta ug Maria, kini mao ang pinakasentro sa ministeryo ni Cristo, nga nagsugod sa Iyang bautismo, ug natapos sa Iyang kamatayon, paglubong, ug pagkabanhaw ingon sa gipakita sa sinugdanan sa Iyang ministeryo. Ang unang kapakyasan

niadtong 1843 nahitabo tungod sa usa ka sayop sa pipila sa mga numero sa tsart nga mao ang katumanan sa tagna ni Habakkuk. Ang sayop naglakip sa nag-unang prinsipyo sa kalihukan ni Miller—ang adlaw-alang-sa-usa-ka-tuig nga prinsipyo.

Ang “pito ka mga dalugdog” nagrepresentar sa kalihokan sa Adbiyento gikan sa 1840 hangtod sa 1844, apan sulod nianang kalihokana anaa ang kasaysayan sa 1843 hangtod sa 1844 nga nagsugod ug natapos pinaagi sa usa ka kapakyasan, sa ingon gibutang ang timaan sa Alpha ug Omega ibabaw nianang kasaysayana. Ug kana nga kasaysayan mao gayud ang mismong kasaysayan nga gitumong ni Jesus ug ni Ellen White ingon nga balaang kasaysayan nga dugay nang gihandom sa mga matarong nga makita.

Kadtong upat ka linya; si Moises, si David, si Cristo ug ang mga Millerita nagatudlo nga sa dihang ang sambingay sa napulo ka ulay pagausbong sa katapusan sa kalibotan, adunay usa ka paghatag og gahum, dili sa ikaduhang mensahe sa manulonda, kondili sa ikatulong mensahe sa manulonda nga pagasundan sa usa ka kapakyasan, nga maoy magsugod sa usa ka panahon sa paglangan.

Sa dihang mikunsad ang unang manulonda niadtong Agosto 11, 1840, gipamatud-an niya ang pangunang lagda sa tagna sa mga Millerite, ug ang ilang unang kapakyasan sa gipaabot ilabinang mahilambigit niana nga lagda. Sa dihang ang maong kapakyasan sa gipaabot ug ang panahon sa paglangan natapos sa Pagsinggit sa Tunga sa Gabii, kana nga mensahe usab mahilambigit sa prinsipyo sa usa ka adlaw alang sa usa ka tuig, maingon man ang pag-ila nga si Cristo moanhi sa Oktubre 22, 1844. Ang tanang upat ka mga timailhan gikan sa 1840 ngadto sa 1844 nalambigit sa prinsipyo sa usa ka adlaw alang sa usa ka tuig.

Ang mga Judio gihimong mga tigtipig sa balaod sa Dios, ug ang isyu nga girepresentahan diha sa linya ni Moises mao ang balaod sa Dios ug ang mga kabalaoran. Sa kasaysayan ni David, mao gihapon kini ang balaod sa Dios. Sa kasaysayan ni Cristo, mao kini ang balaod sa Dios, kay kon walay pagpaula sa dugo walay kapasayloan sa sala nga gipadayag ngadto sa makasasala pinaagi sa balaod sa Dios. Apan ang Adventismo gihimong mga tigtipig dili lamang sa balaod sa Dios kondili usab sa pulong nga matag-naon.

Busa, ang tema sa linya sa kasaysayan sa mga Millerita mao ang mga lagda sa Dios bahin sa profesiya. Sa katapusan sa Adventismo, kini sa makausa pa mahitungod sa mga lagda sa paghubad sa profesiya, apan sukad sa 1844 ang profetikong panahon dili na angay ipatuman. Ang mga lagda sa katapusan gibase sa Alpha ug Omega nga naglarawan sa katapusan gikan sa sinugdanan.

Sa dihang ang kataas-taasang gahum sa Ottoman mihunong sa katumanan sa ikaduhang kasakitan, nga nagrepresentar sa profetikong kalihokan sa Islam, ang tagna sa Pinadayag 9:15 nga totolo ka gatus kasiyaman ug usa ka tuig ug napulo ug lima ka adlaw natuman, ug gipamatud-an ang “prinsipyo nga ang usa ka adlaw alang sa usa ka tuig,” nga mao gayud ang pinakapuso sa buluhaton ni Miller.

Sa dihang miatake ang Islam niadtong Septiyembre 11, 2001, natuman ang pag-abot sa ikatulong kaalautan isip katumanan sa Pinadayag 8:13, ug ang prinsipyo nga mao gayud ang kasingkasing sa buluhaton sa Future for America gipamatud-an; kana nga prinsipyo, sa yano nga pagpahayag, mao

ang pagbalik-balik sa kasaysayan. Ang usa ka tagna mahitungod sa usa ka trumpeta sa kaalautan nga nagrepresentar sa Islam gipamatud-an sa dihang natuman ang manulonda sa Pinadayag 10 niadtong 1840 ug ang manulonda sa Pinadayag 18 niadtong 2001. Ang kasaysayan miusab. Ang sunod nga mapasabot nga paaboton mao ang usa ka kapakyasan.

Ang kapakyasan magpasiugdâ sa usa ka panahon sa paglangay-langay. Ang kapakyasan makapaluya ug magapatibulaag niadtong mga nalambigit sa buluhaton. Ang kapakyasan matuman pinaagi sa pagsalikway sa usa ka nag-unang balaod sa tagna, sa pagkatinuod, ang nag-unang lagda sa tagna nga gitukod sa sinugdanan sa Adventismo. Ang paghatag og gahum niadtong Septiyembre 11, 2001 nalangkit sa Islam ug ang kapakyasan niadtong Hulyo 18, 2020 mahitungod sa Islam. Gipahibalo kita nga ang nagtugot kang Samuel Snow ug sa uban human niana sa pag-ila sa petsa nga Oktubre 22, 1844 mao nga gikuha sa Ginoo ang Iyang kamot gikan sa usa ka kasaypanan sa pipila ka mga numero sa tsart sa 1843. Unya nakita ni Snow ug sa mga Millerite nga ang mao rang ebidensiya nga maoy nagdala kanila sa pagtagna sa tuig 1843 alang sa katumanan sa tagna sa duha ka libo ug tulo ka gatus ka tuig, naila dayon nga mao gayud ang samang ebidensiya nga nagtugot kanila sa pag-ila sa Oktubre 22, 1844.

“Si Jesus ug ang tanang panon sa langit mitan-aw uban sa kaluoy ug gugma ngadto niadtong mga tawo nga sa matam-is nga pagpaabut nangandoy sa pagtan-aw Kaniya nga gihigugma sa ilang mga kalag. Ang mga manulonda naglupadlupad sa ilang palibot, aron sa pagpalig-on kanila sa takna sa ilang pagsulay. Kadtong mga nagpasagad sa pagdawat sa mensahe gikan sa langit gibiyaaan diha sa kangitngit, ug ang kapungot sa Dios misilaob batok kanila, tungod kay wala nila dawata ang kahayag nga Iyang gipadala kanila gikan sa langit. Kadtong matinumanon apan napakyas sa ilang gilauman, nga dili makasabot nganong wala moanhi ang ilang Ginoo, wala biyai diha sa kangitngit. Usab sila gidala ngadto sa ilang mga Biblia aron sa pagsusi sa mga panahong profesiya. Ang kamot sa Ginoo gikuha gikan sa mga numero, ug ang kasaypanan gipatin-aw. Ilang nakita nga ang mga panahong profesiya miabot ngadto sa 1844, ug nga ang mao rang ebidensiya nga ilang gipresentar aron sa pagpakita nga ang mga panahong profesiya natapos sa 1843, nagpamatuod nga kini matapos sa 1844. Ang kahayag gikan sa Pulong sa Dios misidlak ibabaw sa ilang kahimtang, ug ilang nadiskobrehan ang usa ka panahon sa paglangan—‘Bisan pa kon kini [ang panan-awon] maglangan, hulata kini.’ Sa ilang gugma alang sa dihadhiha nga pag-anhi ni Cristo, ilang wala matagad ang paglangan sa panan-awon, nga gituyo aron sa pagpaila sa tinuod nga mga nagpaabut. Usab sila may usa na usab ka tukmang punto sa panahon. Apan akong nakita nga daghan kanila ang dili makahimo sa pagbayaw sa ilang kaugalingon ibabaw sa hilabihan nilang kapakyasan aron maangkon ang maong sukod sa kasibot ug kusog nga nagtimaan sa ilang pagtoo niadtong 1843.” Early Writings, 236, 237.

Kinahanglan natong paabuton nga ang ebidensiya nga mitultol sa usa ka panagna nga ang Islam moatake sa Tinipong Bansa sa Amerika sa Hulyo 18, 2020, magpamatuod nga sa haduol nang balaod sa Domingo, ang Islam mao ang hukom nga ipaabot batok sa Tinipong Bansa sa Amerika, uban sa elemento sa panahon nga dili na nalambigit sa maong hitabo.

Upat ka pangunang mga timaan sa dalan sa kasaysayan gikan sa 1840 hangtod sa 1844. Ang matag timaan sa dalan nalangkit sa pag-aplikar sa pangunang lagda ni Miller—ang prinsipyo nga ang usa

ka adlaw alang sa usa ka tuig.

Upat ka pangunang timailhan sa kasaysayan sukad niadtong 2001 hangtod sa balaod sa Domingo. Ang Septyembre 11, 2001 mao ang Islam. Ang napakyas nga tagna sa Hulyo 18, 2020 mahitungod sa Islam. Ang matag timailhan nalangkit sa paggamit sa pangunang lagda sa Future for America—ang pagsubli sa kasaysayan. Ang “pito ka mga dalugdog” nagrepresentar sa umalabot nga mga hitabo nga igaapadayag sumala sa ilang han-ay. Ang nahaunang sa upat ka mga timailhan mao ang Septyembre 11, 2001, nga nagaila sa usa ka pag-atake sa Estados Unidos pinaagi sa Islam sa katumanan sa ikatulong kaalaotan. Ang ulahing timailhan, nga nagrepresentar sa balaod sa Domingo sa atong kasaysayan, kinahanglan mahitungod sa Islam kay ang Alpha ug Omega sa kanunay nagapakita sa katapusan gikan sa sinugdanan, ug ang Alpha ug Omega mao Siya nga nagsilyo sa “pito ka mga dalugdog” alang gayud niining maong kasaysayan. Atakehon sa Islam ang Estados Unidos sa panahon sa balaod sa Domingo.

Kini usa sa tulo ka mga pangunang bahin sa pag-abli sa pito ka mga dalugdog nga karon ginabuksan. Sa dihang gipahibalo ni Moises ang mensahe nga nagtimaan sa Tinguha sa Tunga sa Gabii sulod sa iyang linya sa kasaysayan, ang katapusang mga lihok maoy paspas. Napulo ka labaw sa kinaiyahan ug makalilisang nga mga hampak hangtod natuman ang tagna mahitungod sa panganay, nga nagmugna sa singgit sa tunga sa gabii sa Egipto. Sa dihang misulod si Cristo sa Jerusalem, ang paspas nga mga lakang paingon sa krus nagsugod na. Sa dihang gipahibalo ang mensahe, wala nay pagbalik. Gikan sa tigum sa kampo sa Exeter niadtong Agosto 12, 1844, wala pa molabay ang duha ka bulan, natuman ang tagna.

Ug ang pulong ni Jehova midangat kanako, nga nagaingon: Anak sa tawo, unsa ba kana nga sambingay nga anaa kaninyo sa yuta sa Israel, nga nagaingon: Ang mga adlaw nalangan, ug ang tagsatagsa ka panan-awon mapakyas? Busa sultihi sila: Mao kini ang giingon sa Ginoong Jehova: Pahunongon ko kining sambingaya, ug dili na nila kini gamiton ingon nga sambingay sa Israel; kondili ingna sila: Haduol na ang mga adlaw, ug ang katumanan sa tagsatagsa ka panan-awon. Kay wala nay mahibiling kawang nga panan-awon ni maulog-ulogong pagtagna sulod sa balay sa Israel. Kay ako mao si Jehova: mosulti ako, ug ang pulong nga akong isulti matuman; dili na kini malangan pa; kay sa inyong mga adlaw, O masukihong balay, mosulti ako sa pulong, ug pagabuhaton ko kini, nagaingon ang Ginoong Jehova. Ug miabut pag-usab kanako ang pulong ni Jehova, nga nagaingon: Anak sa tawo, ania karon, sila nga gikan sa balay sa Israel nagaingon: Ang panan-awon nga iyang nakita alang pa sa daghang mga adlaw nga umalabut, ug siya nagapanagna mahitungod sa mga panahon nga halayo pa. Busa ingna sila: Mao kini ang giingon sa Ginoong Jehova: Wala nay bisan usa sa akong mga pulong nga malangan pa, kondili ang pulong nga akong gisulti pagabuhaton gayud, nagaingon ang Ginoong Jehova. Ezekiel 12:21–28.